

Helsingissä 21.5.2025

Asia: **SEYn lausunto karhukannan hoitosuunnitelmasta**

VN/9336/2025

SEY Suomen eläinsuojelu kiittää lausuntopyynnöstä.

Karhukannan hoitosuunnitelma on kattava ja monipuolinen suunnitelma. Olemme tyytyväisiä siihen, että hoitosuunnitelmassa on huomioitu hyvin tappamiselle vaihtoehtoisia menetelmiä, joilla halutaan pyrkiä mahdollistamaan ihmisten ja karhujen sujuvaa rinnakkaiselo. Esimerkiksi alueellisissa toimenpiteissä on huomioitu karhuvahinkojen ennaltaehkäisy sekä neuvonnalla että mm. aitamateriaalein riistakeskuksen toimesta. On myös hienoa, että osalla alueista kuten läntisellä ja eteläisellä kannanhoitoalueella karhukanta saa kasvaa ja levittäytyä sopiviin elinympäristöihin.

Pidämme kuitenkin ongelmallisena sitä, että karhukannalle suunnitellun suotuisan suojelutason viitearvoksi ehdotetaan 1400 yksilöä. Tämä tarkoittaa jopa 1000 yksilöä vähemmän kuin kannan arvellaan olevan tällä hetkellä. Kanta-arvioiden luotettavuuteen tulee ylipäättään suhtautua varauksella. Metsästyspaineen merkittävä kasvattaminen kannanhoidollisella metsästyksellä uhkasi heikentää karhukannan rakennetta ja geneettistä monimuotoisuutta. Tämä on uhkana etenkin alueellisesti, sillä hoitosuunnitelmassa alueiden välillä on hahmoteltu hyvin erilaisia toimenpidetarpeita.

Haasteena on myös se, että hoitosuunnitelmassa halutaan yhtäältä paikoin lisätä voimakkaasti karhujen metsästystä tietyillä alueilla ja toisaalta edistää karhujen suojelua toisaalla. Villieläinkonflikteja kuitenkin esiintyy usein eniten juuri niillä alueilla, joilla ei ole aiempaa kokemusta suurpedoista. Näin ollen myös alueilla, joilla halutaan tukea karhujen levittäytymistä, voidaan joutua turvautumaan karhujen kaatamiseen, mikä entisestään lisää karhuihin kohdistuvaa metsästyspainetta. Hoitosuunnitelmassa onkin tunnistettu, että metsästys itsessään on myös uhka karhujen suojelulle. Tätä ei olla kuitenkaan olla mielestämme huomioitu suunnitelmassa kylliksi ja kannanhoidollisen metsästyksen alkaessa näemme tässä riskin karhujen suojelun kannalta.

Karhujen ihmisarkuuden vähenemistä voidaan ehkäistä myös muuten kuin tappamalla. Esimerkiksi houkutteluruokinta voi aikaansaada karhujen tottumisen ihmisen hajuun ja läheisyyteen. Ruokinnalla voi olla myös negatiivinen vaikutus siihen tottuneiden yksilöiden ravinnonhankintataitoihin. Vaikka lainsäädäntöä esimerkiksi ravintohoukuttimien osalta on parannettu, tapahtuu ns. harmaalla alueella toimimista yhä, kuten suunnitelmassa on tunnistettu. Mielestämme tähän toimintaan pitäisi kuitenkin puuttua nykyistä hanakammin ja olla valmius ravintohoukuttimien käytön kieltoon tyystin etenkin alueilla, joissa karhujen ihmisarkuus on vähentynyt.

Pidämme kyseenalaisena, että karhukannan hoitosuunnitelmassa kannetaan mainitussa määrin huolta metsästyksen sosiaalisista ja kulttuurisista ulottuvuuksista. Peijaisten järjestämisen ei pidä olla mikään kriteeri sille metsästetäänkö eläimiä kannanhoidollisesti vaiko ei. Kyläyhteisöillä on tarvittaessa muitakin keinoja tuoda ihmisiä yhteen, tai näin asian ainakin tulisi olla. Katsomme myös metsästysmatkailun lisäämisen ja karhujen suojelun yhteensovittamisen haastavaksi.

Toivoisimme, että hoitosuunnitelmassa painopistettä lisättäisiin ennen kaikkea karhujen suojeluun ja vahinkojen ehkäisyyn panostettaisiin taloudellisesti nykyistä enemmän. Lisäksi olisi tärkeää lisätä eri sidosryhmien välistä vuoropuhelua metsästyksen ja karhujen suojelun yhteensovittamiseksi paremmin. Kannatamme esimerkiksi Suomen luonnonsuojeluliiton ehdotusta riistanneuvostojen täydentämisestä luonnonsuojelujärjestöillä.

Tommi Lapio
Eläinsuojeluasiantuntija
SEY Suomen eläinsuojelu

